

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto . . . \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

NO. 230. — ŠTEV. 230.

NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 30, 1912. — PONEDELJEK, 30. KIMOVCA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Zopet krvavi štrajkarski izgredi. Kri je tekla v Lawrence in Augusta.

V LAWRENCE JE PRIŠLO DO IZGREDOV, KO JE HOTELA POLICIJA USTAVITI SPREVOD DELAVCEV, KI SO NAMERAVALI OKRASITI GROBE ZADNJIH ŽRTEV.

DVA REDARJA RANJENA.

ZA MESTO AUGUSTA V GA. JE BILO PROGLAŠENO VOJNO TANJE. — MILICA PROTI ŠTRAJKARJEM. — PADLI SO OSTRI STRELI. — DVA USTRELJENA.

Lawrence, Mas., 29. sept. — Danes zjutraj je prišlo čisto nepričakovano do spopada članov Industrial Workers of the World s policijo. Dva policaja sta zadobila precej težke poškodbe z nožem, med množico je bilo mnogo krvavih glav, izvršeni sta bili pa samo dve aretaciji.

Nad 20.000 tovarniških delavcev se je podalo na kolodvor, da pozdravijo 700 članov Industrial Workers, ki so se pripeljali s posebnim vlakom iz Bostona. Delavci so bili namenjeni na grobo Anne Lopizzo in Johna Rameya, ki sta bila umorjena tekom velikega štrajka meseca januarja t. l. Kakor hitro so gostje izstopili, se je začela pomikati množica po Hampshire St. proti Essex St., ki je glavna prometna ulica v mestu.

Zaj pa, da so pozabili naznaniti policiji demonstracijo. Kakor hitro so tedaj izvedeli na policijskem glavnem stanu za obhod, so poslali na vogal Essex in Lawrence St. 25 redarjev, da se postavijo demonstratorom nasproti. Kakor hitro je prišla množica, so redarji ustavili ljudi in povedali vodjem, da se obhod ne sme vršiti, ker ni bil prijavljen policiji. Ampak je bilo videti, kakor da bi se prve vrste v resnici hotele raziti. Toda od zadaj so začeli ljudje pritiskati, nekaj minut zatem so si bili redarji in demonstranti v laheh. Začel se je splošen pretep, tekom katerega sta bila ranjena dva redarja, od demonstratorov so pa tudi marsikateri odnesli krvave glave. Padel je en strel, toda kdo ga je oddal, ni mogoče ugotoviti. Množica se je morala končno umakniti.

Popoldne se je vendar vršil demonstrativen obhod. Toda radi dežja se ga je udeležilo kvečjem kakih 8000 oseb.

Augusta, Ga., 28. sept. — V mestu vlada vojno stanje, pet stotnih državne milice oskrbuje varnostno službo. Ta izvanredni ukrep državnih oblasti je sledil napadu na milično vojaštvo. Nastavljeni tukajšnjih polničnih železnic so namreč na štrajku, in štrajkarske straže so oddali predvčeršnjim ponoči več ostrih strelcev. Ustrelili so nekoga meščana, dva pa težko ranila. Eden ranjenec je umrl večerj zjutraj za zadobljenimi poškodbami.

Peta milična kompanija je dospela večerj zjutraj iz Waynesboro in straži sedaj silogonilno postajo železniške družbe na 15. ulici. Ker so bile obveščene oblasti, da nameravajo štrajkarji z dinamitom razdejati naprave železniške družbe, je ves okraj pod vojaško stražo. Polkovnik O'Leary od državne milice in generalni adjutant O'Beary sta prevzela poveljstvo vojaštva.

Gouverner Brown je odredil, da odide še več vojaštva v Augusta, ker je glasom poročila tukajšnjih vojaških poveljnikov položaj zelo kritičen. V proklamaciji, ki naznanja vojno stanje, naznanja, da vlada upor v Augusti.

Včeraj so da ranega jutra korakale razburjene čete štrajkarjev in njihovih pristavev po ulicah. Nameravali so uprizoriti napad na železniške naprave družbe, in le s silnim naporom se je posrečilo štrajkarskim vodjem, odvrniti ljudi od tega naklepa. Štrajk je nastal vled novih predpisov, s katerimi nastavljeni niso zadovoljni. Na nekem shodu so naprosili meščani guvernerja, da naj odpokliče vojaštvo.

OKLIC.

V New Castle, Pa. je prispeel iz stare domovine 18letni Janez Petrič. Vozil se je s parnikom "Chicago" in je na poti izgubil naslov svojih sorodnikov, ki se pišejo Težak. Njegov agent je bil Bemel iz Buksa. Doma je v Šmarjah pri Plavi gorici in se sedaj nahaja pri rojaku Antonu Kočvarju v New Castle, Pa., št. 63. Prosim Slovence da naj naznanijo, če bi slučajno zvedeli za zgoraj omenjeno sorodstvo, ker fant težko pričakuje in se ne ve nikamor obrniti.

Frank Berce.

Slepa spregledala.

Boston, Mass., 29. septembra. — Zdravniku dr. Kenneth iz Allena se je posrečilo ozdraviti 23letno Stelle Adams, ki je oslepela pred tremi leti. Posluševal se je popolnoma novih metod in jo ozdravil potom hipnoze.

Lov na zamorca.

Cincinnati, Ohio, 29. sept. — Petdeset redarjev, pod vodstvom nadzornika Crawforda je naredilo danes lov na dva zamorca, katera sta že dolgo časa kradla in nadlegovala ljudi na cestah, ki vodijo v mesto. Stražnik Jackson jih je zagledal danes zjutraj na zapadnem delu mesta, pa sta večkrat ustrelila nanj in zbežala. Do sedaj se jim še ni posrečilo, da bi ju ujeli.

Strah pred potresom.

Učenjaki so prerokovali, da bo večerj v Valparaisos, Chile, potres. Tisoče ljudi je zapustilo mesto iz strahu, pa se vendar ni ničesar prigodilo, ker se tudi učeni ljudje v časih lahko zmotijo.

Politična kampanja. Velikansko zborovanje.

Včeraj popoldne se je vršila v Madison Square Garden notifikacija social. kandidatov.

17,000 PRISOTNIH

Kot govorniki so nastopili Seidel, Strebel, Russel ter Eugene V. Debs, predsedniški kandidat.

V Madison Square Garden v New Yorku sta se vršila večerj popoldne dva shoda, katerih se je udeležilo okoli 17.000 oseb. Shoda je sklicala socialistična stranka v svrhu ooficijelne nominacije socialističnih kandidatov za predsedniški in podpredsedniški urad. Kandidati so napadali v svojih govorih meščanske stranke.

Kot prvi govornik je nastopil Emil Seidel, bivši župan mesta Milwaukee, ki je nominiran za podpredsedniški urad. Med drugim je omenil Roosevelta, ter mu očital v svojih izjavanjih, da nima dovolj inteligence, da bi sam spisal svojo platformo, ampak da je ukradel več točk socialistični stranki.

Gustave A. Strebel, kandidat za podguvernerja, je podal statistiko o napredovanju stranke v zadnjih letih.

Charles E. Russel, kandidat za guvernerja je tolmačil, kako vlogo igra denar v politiki. Končno je pozval zborovalce, da naj prispevajo s prostovoljnimi doneski za socialistični sklad.

Eugene V. Debs, kandidat za predsedniški urad Združenih držav, je izjavil, da zavzemajo meščanske stranke enako stališče, kadar se gre za delavce, da morejo delavce rešiti le socialisti.

Žrtvoval svojo nogo za opečeno deklico.

Gary, Ind., 29. sept. — V tukajšnji bolnici se je poznal William Rugh, da mu lahko odrežejo kožo raz nogo in jo prišijejo na opekline 18letne Ethel Smith. Poudrobo so sprejeli. Obe operacije sta se posrečile in oba bosta v kratkem zdrava.

Napad na organizatorja unije.

Thompsonville, Conn., 29. sept. — Ko je stopil večerj Charles A. Miles, glavni organizator American Federation of Labor v voz cestne železnice, je nekdo nanj ustrelil. Krogla mu je šla skozi klub in ga oprasila na čelu. Zadnji teden enkrat so ga vrzeli v vodo in spodili iz mesta. Dždevala se, da uprizorajo celo gonjo proti njemu tukajšnji fabrikanti s pomočjo najetih ljudi. Miles je prosil guvernerja Baldwinja za varstvo.

Umor v ubožnici.

Meadville, Pa., 29. sept. — Malo pred večerj sta se sprla v tukajšnji ubožnici 54letni John Reddington in William Fox. Reddington je udaril Foxa z stolom po glavi, ker mu je ta očital, da je še sposoben za delo, da se mu ni potreba vlačiti po sirotišnicah. Oba sta bila menda pijana. Uradniki ne vedo, na kak način so prišle opojne pijače v poslopje. Fox je mrtev; cela stvar sepreiskuje.

Polica j našel beračevo roko.

40letni John Hines je stal na eni nogi na 42. etži in molil eno roko mimo očim prosee darov. Ravno mu je hotel nekdo darovati 25 centov, ko je pristopil bližje policist Lannin in to zabranil. Vzel je iz žepa nož, prerezal rokav druge njegove roke, in hlačnice druge noge in glej! Naenkrat sta bili obe nogi in roki zdravi. Lannin je obljubil beraču, da ga bo de izpustil, če pove na kak način je zvezal oba uda, toda on se je branil in je bil zato aretiran.

GENERAL D. E. SICKLES IN NJEGOVA ŽENA.

Photo by American Press Association.

Gorenja slika nam kaže major-general Sicklesa, ki je bil izgubil eno nogo v bitki pri Gettysburgu. Sedaj je star 78 let. S svojo drugo ženo, ki je španskega pokolenja ne živi že dolgo let skupaj. Pred kratkim je prišlo med njima do prepira, končno sta se pa sporazumela.

Jutri začetek razprave proti del. voditeljem

51 unijskih uradnikov in delavcev se mora zagovarjati na obtožbo dinamične zarote.

V INDIANAPOLIS, IND.

Večina obtožencev so ali so bili člani mednarod. zveze konstr. in kovinskih delavcev.

Indianapolis, Ind., 30. sept.

Pred tukajšnjim kriminalnim sodiščem se začne v torek, dne 1. oktobra razprava radi dinamitne zarote. Obtožencev je 51, in so, oziroma so bili uradniki delavskih unij. Obtožnica pravi, da je obstala po vsej deželi zarota v svrhu razdejavanja lastnine stavbinskih podjetnikov, ki zaosljuje neunijske kovinske delavce. Tej zaroti je pripisovati eksplozijsko katastrofo "Times" poslopja v Los Angeles, Cal., pri kateri je izgubilo 24 ljudi življenje. Večina obtožencev so, oziroma so bili člani mednarodne zveze konstruktorskih in kovinskih delavcev, ki se bori že od leta 1905 proti National Erectors' Association, zvezi kovinskih pogodbenikov, ker zaposluje ta zveza neunijske delavce. Člani te zveze so imeli od leta 1905 do 1911 težko materialno izgubo vsled več kot sto razstrelb.

Velika porota je stavila pod obtožbo vsega skupaj 54 oseb. Od teh sta že obsojena brata McNamara, neki McGray je pa izginil brez sledu. Obtožnica zastopa zvezni distriktni pravdnik Chas. W. Miller; zagovorništvu vodi zvezni senator John W. Kern.

Tat v podcestni železnici.

Danes so prijeli 19letnega Jacka Weingartena, ker je ukradel ženi H. B. Fangu na Grand Central podcestni železnici torbico z zneskom \$25. Po zločinu je zbežal. Pri njem so našli pogrešani denar in dve zlate zaponke.

Balkanske dežele se pripravljajo na vojno.

Grška, Bolgarija, Srbija in Črnogora so se združile. — Bolgarsko-srbski ultimatum Turčiji.

KRITIČNI ZNAKI.

Srbija in Bolgarija zahtevata od Turčije pod pretjno vojne avtonomije za Macedonijo.

London, Anglija, 30. sept.

Poročevalec lista "Times" poroča iz Sofije, da je smatrati kot izvršeno dejstvo zvezo med Grško, Črnogoro, Srbijo in Bolgarijo v svrhu skupnega nastopa proti Turčiji. London, Anglija, 29. sept. — O turško-bolgarski situaciji se širijo razne vesti. Danes zvečer je prišla iz Belgrada brzojavka, glasom katere sta Srbija in Bolgarija poslala Turčiji noto, v kateri zahteva proglašenje neodvisnosti za Macedonijo. Nota ima dostavek, da bo napovedana vojna, ako ne sledi zadovoljiv odgovor.

Srbski ministrski predsednik Pašić v nekem razgovoru ni hotel nič omejiti o tej noti, izjavil pa je, da želi srbski kabinet mir, toda pod pogojem neodvisnosti za staro Srbijo. Novipazar in severni del vijajeta Skader. Nadaljno znamenje kritičnega položaja je nenadno odpotovanje grškega kralja iz Kodanja. Nameraval je ostati še 14 dni na Danskem, dva tedna v Parizu, toda opasen položaj na Balkanu ga je napotil, da je odpotoval naravnost domov.

Vse balkanske države se pripravljajo za event. vojno, diplomati se pa na vse načine trudijo, da bi odvrnili nevarnost vojne.

Mlada žena.

Policijski sodnik je pod kaznijo zapovedal Johnu Palasis iz Philadelphiji pošiljati svojo šele trinajstletno ženo, do štirinajstega leta v šolo.

Strašen zločin odkrit. Cela rodbina umorjena.

Neznani lopovi so zažgali hišo nekoga farmerja, da izbrisejo sledve svoje zločina.

ŠTIRI ŽRTEV.

Zločinci so umorili farmer. Pfandschmidta, njegovo ženo, ter dve mladi dekleti.

Quincy, Ill., 29. sept.

Globoka skrivnost obdaja smrt 47 let starega E. A. Pfandschmidta, njegove 45 let stare soproge, 15 let stare Blanche in 24 let stare Eme Kaempfen. Trupla so našli danes zjutraj ob dveh v razvalinah Pfandschmidtove hiše.

Žrtve neznane zločinske roke so bivala na farmi, ki je oddaljena kakih dve milj od Payton. Ill. Pfandschmidtova družina je bila premožna ter ena najuglednejših v vsem countyu. Splošno je bilo znano, da hrani Pfandschmidt velike denarne svote doma. Nekdaj so že tudi vlomili pri njemu, a brez vspeha.

Liss Kaempfen, hčer ugledne rodbine v Quincy, je stanovala pri Pfandschmidtovih. Hiša je bila zažgana nekako ob eni zjutraj; zločinci so najbrže umorili vse štiri, odnesli, kar je bilo kaj vredno, nato pa zanetili ogenj, da izbrisejo sledove zločinca. Ko so prihiteli farmerji iz bližine na pomoč, je hiša že popolnoma pogorela. V kleti so našli ožgana trupla zakonskih Pfandschmidt in Miss Kaempfen. Za hčerjo ni nobenega sledu.

Šola za časnike.

V Columbia vsenčilišču v New Yorku se je otvorila večerj šola za časnike. Sedaj se je priglasilo 100 dijakov pa ne samo Amerincev, ampak iz vseh delov sveta. Tudi osem žensk je med temi. Slavnostni govor je govoril ladelphijski pošiljatelj dr. Talcott Williams, prejšnji urednik "Philadelphia Press". Cel študij traja štiri leta.

Vesti iz Avstro-Ogrske. Nemci spet "užaljeni".

Prestolonaslednik Franc Ferdinand je dočel vzgojiteljem svojih otrok zavednega Čeha.

PREFEKTA STANOVSKYA.

Poslanci opozicijske stranke na Ogrskem kaznovani radi velikih kravalov v zbornici.

Dunaj, Avstrija, 29. septem. — Nadvojvoda — prestolonaslednik Fran Ferdinand je dočel za vzgojitelja svojih treh otrok zavednega Čeha Stanovsky-a, prefekta škofjskega konvikta v Mladu Boleslavu. Ker je prefekt zaveden Čeh, Nemcem ta izvolitev seveda ni nič po volji. V izvolitvi vidijo vpliv vojvodinje Hohenberg, morganatične soproge prestolonaslednika. Soproga avstrijskega prestolonaslednika je rodom Čehinja.

Budimpešta, Ogrsko, 29. sept. Kravali v poslanski zbornici ogrskega državnega zbora so imeli za posledico občutno kazen vseh udeležencev in uprizoriteljev. 49 članov opozicijske stranke je izključenih za 30 dni od zasedanj, 10 pa za dobo 15 dni.

Med kaznovanmi poslanci se nahajajo grof Theodor in Paul Battyany, Bela Barabas, Ludwig Beck, grof Michael Esterhazy, grof Zichy in drugi.

V vrstah opozicije smatrajo to obsojbo za veliko prestrego, razburjenje med njimi je velikansko.

Po dolgem iskanju so ga dobili.

Tocoma, Wash., 29. sept. — Tukajšnja sodnja je obdolžila po dvehdnevni razpravi Williama Campbella, krivega umora. Campbell je ustrelil meseca junija 1911 Gustava in Johna Nelsona v spanju. Videl ga je nek Indijanec. Začetkom tega leta je začel sorodnik umorjenih poizvedovati po morilec. Bil je dalje časa v Alaski, pred kratkim so ga pa prijeli tukaj.

Skale so jih zdrobile.

Butte, Mont., 29. sept. — Delavski vlak je vozil skozi Great Northern predor, ko so se naenkrat utrgale skale na stropu in padle na del vlaka. Dva laska delavca sta bila mrtva, štirje ranjeni. Hvala gre strojevodju ker ni prestrašil, ampak vozil s polno hitrostjo na dan in tako rešil drugim delavcem življenje.

Pet jih utonilo.

Toronto, Canada, 29. sept. V jezuru pri Omamea je danes utonilo pet oseb ene družine. W. McCaffrey, delovodja "Canadian General Electric Co., njegova žena, mati in dvoje otrok.

Denarje v staro domovino

posiljamo:

50 kron	za \$ 10.30
100 kron	za 20.40
200 kron	za 40.80
400 kron	za 81.60
500 kron	za 102.00
1000 kron	za 203.50
2000 kron	za 406.00
5000 kron	za 1015.00

Poštarina je všeta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zadnje pošte c. k. poštno hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najprihličneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pisnu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Krasni novi in brzi parnik
MARTHA WASHINGTON
(Avstro-American proge)
odpluje v soboto dne 5. oktobra
vožnja do Trsta samo 13 dni.
do Trsta ali Reke - - - \$36.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - \$36.80
do Zagreba - - - \$37.20
Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno drznanim pripravljamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

"GLAS NARODA" (Slovenic Daily) Owned and published by the Slovene Publishing Co. (a corporation.) FRANK SAKSER, President. JANKO PLESKO, Secretary. LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and address of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Ma celo leto velja list za Ameriko in Canada. "pol leta" 1.50 "leto za mesto New York" 4.00 "pol leta za mesto New York" 2.00 "Evropo za vse leto" 4.50 "pol leta" 2.50 "četrt leta" 1.75

"GLAS NARODA" ("Voice of the People") issued every day, except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement. Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne nastojajo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt St., New York City. Telefon 4687 Cortlandt.

K sedemdesetletnici.

George F. Baer, predsednik Reading železniskih in premogovnih družb, je obhajal te dni svoj sedemdeseti rojstni dan. Nekaj se je izrazil, da "vlada po božji milosti trgovini drugega plemena Pennsylvaniji". Svoj slavnostni dan je predsedal pri delu v pisarni. Kako kamenit človek je. Ne misli nič na svoj prezlaslužen mir — njegova "dolžnost" mu ne dopušta. Njegova družba je obtožena različnih pregreškov; kaj mislite, da naj odstopi v tem slučaju, da naj jo zapusti? Ne, nikakor ne! On ni tak, kot so generalni, ki odstopijo sredi najhujšega boju in pustijo vojsko samo. On je pravičnik, on brani svoj stvar, čeravno ni pravičnik.

Žrtve vojske. Rim, 29. sept. — Vlada je poklicala rezervne artileriste iz leta 1887 v v aktivno službo. Vseh skupaj je 40,000 in jih bodo poslali na mesta ranjenih in ubitih v Tripolis.

Dopisi.

Conemaugh, Pa. — Ob priliki 7letnice pevskega društva "Bled" v Conemaugh, Pa.

Pozdravljen bod' junaški Bled! Poteklo sedem dolgih let. Odkar porodil si se, vrlji Bled.

Od dneva poroda do danes si bil vedno na mestu, krepak in čil. Na tujem prepevaš nam pesmi slovenske.

Vsi kličejo: Zdravo, Ti pevski vladar, Na mnogajta leta naj Bog Te obvar, Bled, pevski vladar!

Zložil I. P. Komponiral Viktor Navinšek.

Minulo je dolgih sedem let, odkar se je ustanovilo v Conemaugh slovensko pevsko društvo "Bled". Kljub temu, da poje zbor nebroj umetnih slovenskih pesmi, vendar ni imel do danes svoje lastne himne. Ob priliki sedemletnice bo pa pel zbor himno prvi pot, katero je komponiral naš sedanji pevodvaja g. Viktor Navinšek, in jo podaril zboru v vedni spomin. Zares poštvovalnem pevodvaju g. V. Navinšku izreka "Bled" na tem mestu srčno zahvalo. Za slavnost in priprave sedemletnice je že sedaj veliko zanimanje, in to ne le od pevcev samih, ampak tudi od drugih naših tukajšnjih rojakov, kateri stoje vedno na strani "Bleda", da tako lažje vztraja na mestu. Živeli! Kolikor nam je že sedaj znano, bodo posetili "Bled" rojaki iz daljnih krajev, namreč iz Lorain, O., Latrobe, Pa., South Fork, Pa., Pittsburgh, Pa., itd. Vsem udeležencem kliče "Bled" vnaprej: Dobrodošli! Iz tega je razvidno, da naši vrlji Slovenci ljubijo slovensko pesem in želijo podpirati nekaj, kar je v izobrazbo in ponos tukajšnjega slovenskega naroda. Živeli! Posebna povabila bodo "Bled" razposiljal konec meseca oktobra, tako tudi istega objavil potom slovenskih časopisov. Slavnost sedemletnice bo sredi meseca novembra t. l. — Ko smo pa ravno pri petju, naj mi bode dovoljeno omeniti blago idejo, ki jo je nekoč sprožil g. I. Hudč, pevodvaja pevskega društva "Sava" v Barbertonu, O. Ta ideja, kakor že povedano, je večpomenbna za naš na tujem živeti narod. Kako lepo, pevski bratje, bi bilo, ko bi se nekoga lepega pomladanskega dne zbrali v tem ali onem nam koristnem mestu slovenski pevski zbori ter pokazali tujemu narodu, kaj znamo Slovenci. Zakaj prirečajo Amerikanci, Nemci, Čehi itd. take shode in slavnosti? Zato, da pokažejo, kaj znajo in da jih ostali narodi potem vedno in povsodi upoštevajo in čislajo. Kje smo pa mi Slovenci? Ali mi ne smemo učiti kot prostaki-delavci tudi vsaj enkrat par veselih uric? Ali mar mi Slovenci nismo narod kot drugi? Da, smelo trdim, da se lahko gremo kosati na pevskem polju z vsakim narodom, kateri nam je enak po delavstvu. Zakaj torej ne bi se vsaj enkrat sešli v tem ali onem mestu in tako imeli priložnost pokazati umetnost Slovenije na tujem? Na noge torej, pevski bratje! Samo malo naj migne vsako pevsko društvo, kolikor jih imamo v Ameriki, in kmalu bomo na cilju. Ne zavrzimo nekaj, kar je najlepše in umetnejše, obratno pa naprej in zopet naprej do cilja! Kaj poročate na to, si slovenska pevska društva? Vam pa, g. I. Hudč, kliče: Ponovite Vašo lepo misel, ne strahite se težkoč, koje so ob enaki priliki neizogibne! Mi Vam bomo z veseljem sledili in podpirali in vse lahko je, da dosežemo to, kar želimo, in to, do kar smo tudi opravičeni. — Pevski krepak pozdrav vsem slovenskim pevcem in pevkan! — Ivan Pajk, 7letni pevec društva "Bled".

Willard, Wis. — Po vseh slov. časopisih čitam o prevažni ideji, o ustanovitvi slovenske sirotišnice. Ta velevažna ideja je zadela v sredino srce Slovencev in Slovenk v Združenih državah. Moč-

na vez te ideje obkoljuje sedaj vse Slovence, kateri se zavedajo, kakšnega velikega pomena bi bila slovenska sirotišnica za naše onemogle brate in sestre, z eno besedo, za slovenski narod sploh. Razna mišljenja sem že čital, tudi sem prepričan, da jih še bodem. Kamorkoli pridem, slišim rojake razpravljati o slovenski sirotišnici. Mnenja med rojaki so tako različna, da mi vseh nikakor ni mogoče opisati. Povem naj le toliko, da večina zavednih rojakov se dokaj laskavo izraža o tej zadevi in so tudi pripravi na koristno idejo podpirati, kar je največ v njih moči. Najdejo pa se tudi zaspanci, kateri to velekoristno idejo direktno zalijo ter nad že začetim delom dvomijo. Vsem takim zaspancem kličem: Ako se ta ideja uresniči, naj pazi, da ne bodo ravno oni prvi zavetja v slov. sirotišnici iskali! Vsakemu rojaku je prosto svoje mnenje izraziti, najsi bode v slov. listih ali pa pisanočasno izvoljenemu odboru. Ako je mnenje upoštevanja vredno, se ga bode tudi upoštevalo. Tozadevne dopise in pisma, tičoč se ustanovitve slov. sirotišnice, naj pripravljaj odbor na shodih in na svojih sejah prečita in v pretnes vzmaje ter potem dopisnika tudi o sklepu seje obvesti. Namen moj ni za danes na dolgo in široko o tej zadevi razpravljati, želim pa iz srea, da bi se ta ideja čim prej uresničila ter s tem drugim narodnostim dokazalo, da tudi mi Slovenci živimo, se zavedamo in tudi v tem oziru naredujemo. Marsikdo morda misli, kaj takega je nemogoče vsled tega, ker Slovenci nismo zedinjeni. Jaz pa smelo lahko trdim, da v tej točki smo že zedinjeni. Vsak trezno misleči rojak uvidi veliko potrebo tega velekoristnega zavoda. Tu živi slovenski narod je zadosti številčen, da lahko to idejo izpelje in uresniči. Ustanovitev slov. sirotišnice bode delovala in jako vphvala na zedinjenje slov. organizacij. Treba je le ukresati prvo malo iskričo tega jako kočljivega vprašanja in svest sem si, da bode ta mala iskriča potom debatiranja vplamtelja v velik ogenj za zedinjenje. Smo en narod, ena kri se pretaka po naših žilah, zakaj torej biti tako razcepljeni in toliko podpornih organizacij? Zado-stovalni bi lahko samo dve, recimo napredna in katoliška. Vsakovrstne zapreke in druga nespo-rzumljenja se doseže lahko potom debatiranja v slovenskih listih, konvencijah, društvenih se- jah itd. Rojakom pa, kateri so zmorni ali se čutijo zmorne, kličem: na noge, pero v roke! Vsak naj izrazi svoje misli, eden sam ne more storiti nič. Več skupaj dosti, vsi skupaj vse. Čas je zla-to, ne ga več trati, ker kar je zamujeno, je izgubljeno. Kar se mene tiče, bodem deloval, kar je največ v moji moči, da se le-ta prekristna ideja uresniči. Nada-lje se tudi s tem dopisom zave-zem, da v namen preskrbeti 160 akrov dobre, lepe zemlje, in sicer brezplačno. Teh 160 akrov leži takorekoč v središču med največ-jimi slovenskimi naselbinami, kakor: Cleveland, O., Chicago, Ill., Joliet, Ill., Calumet, Mich., Ely, Minn., ter med vsemi železnimi in bakrenimi rudniki že omenjenih mest. Prostor bi se nahajal v Clark County na jako lepem in prijaznem prostoru, prav ob železnic, kjer bi se v slučaju ures-ničenja postavila tudi železniška postaja. Poleg v to potrebne stavbe bi se lahko napravil tudi jako lep vrt, oziroma park za sprehajanje. Drevje je na mestu, treba je le očistiti, poti napraviti in park je gotov. Odbor si lahko karj ogleda, oziroma lahko pošlje dva odbornika na ogled. Celo za-devo prepustim odboru, kateri ima popolnoma prosto roko. V slučaju, da si odbor izbere drugi kraj, vseeno dobro, sem zadovoljen, da se le ta prekristna ideja uresniči. — Naša dokaj narasla slovenska naselbina dobro napre-duje. Imamo že tovarno za kisa-nje kumar, šolo, sedaj je v delu slovenska cerkev, ter, kakor se sliši, bodemo imeli splošno mo-derno mlekarno. Rojak Ivan Za-lar zida lepo hišo, napravil bode gostilno, in sicer prvo v tem kra-ju ter zajedno s tem tudi rešil do-sedaj suha in jecmenoveca željna grla tukajšnjih rojakov. Z eno besedo, Willard se povpeva ved-no na bolje. Veselje me navdaja in smelo lahko že sedaj trdim, da je Willard že sedaj ena največjih slovenskih farmerskih naselbin. Pridne roke naših farmerjev se povsod poznajo. Rojaki, kateri želijo tu zemljo kupiti, se jim nu-di sedaj najlepša prilika. Do 1.

januarja stane aker \$17, po 1. ja-nuarju 1913 bode stal aker \$18. Kdor sedaj kupi, si prihrani lepe denarje. Plača se četrtina v go-tovini, ostalo v obrokih po dogo-voru. Tu je razvidno, da imajo tudi priliko tudi rojaki, kateri nimajo dovolj prihranjenega de-narja, si kupiti lepo farmo in na-praviti lasten dom. — Ignac Čes-nik.

Akron, Mich. — Tukajšnja na-selbina šteje 11 slovenskih družin in nekaj samec. Vsi se prav lepo razumemo med seboj. Imamo tudi eno podporno društvo štev. 17 S. D. P. Zveze. Vljudno prosim vse tu okoli stanujoče Slovence, da naj pristopijo, ker jim veliko ko-risti v slučaju bolezni. Obrnejo naj se na tajnika Ivana Volkva v Akronu. Kar se pa tiče delavskih razmer, naznamim, da so precej slabe. Delamo vsaki dan, zaslužek pa ni kaj poseben. Kakor kaže se-daj zadnji čas, bomo morali kmalu pobrati šila in kopita in oditi na drugo stran. Premogovor se tukaj manjša. Se nekaj mesecev, pa bode z delom pri kraju. Mogo-če ohranimo se do tistega časa zdrava rebra. — Fran Flisek.

jubilejne slavnosti na Ruskem.

Rusija je praznovala v septem-bru t. l. stoletnico bojev z Napo-leonom, bojev, ki so zadali smrtni udarec Napoleonu, ki je do tedaj veljal za nepremagljivega. Napo-leon je bil pred 100 leti, to je leta 1812, na višku moči in slave. V Italiji, na Pirenejskem polotoku, na Nizozemskem in Skandinav-skem so vladali njegovi podkralji.

Razni nemški vladarji s prus-kim kraljem Friderikom Vilje-mom vred so bili pravzaprav le Napoleonovi namestniki. Veliki del avstrijskih dežel je bil spravlil Napoleon neposredno pod svojo oblast, a sam cesar Fran I. ni bil drugo, nego Napoleonov vazal.

Vsa Evropa je trepetala pred njim v grozi in strahu. Le Angle-ze ni mogel Napoleon do živga, ker je Angleška imela tedaj na morju še pomoč. Ker Angliji druga-če ni mogel do živga, jo je ho-tel uničiti z gospodarskim bojkot-om. Zato je odredil takozvani kontinentalni zapor, s katerim je bil angleškimi ladjam prepovedan v-hod v vsa evropska pristanišča. Tež Napoleonovi odredbi se se po-ekorile vse evropske države, iz-venzdi Rusije. To je končno do-vedlo do tega, da je Napoleon Rusiji napovedal vojno.

Vodil je v Rusijo pol milijona mož močno armado, ki jo je bil zbral v vsej Evropi. Poleg drugih manjših držav sta bili v tej vojni Napoleonovi zavezni — hočeš, no-češ, moraš — tudi Avstrija in Prusija. Proti tej, pol milijona močni armadi je mogla Rusija postaviti nasproti le 250,000 mož.

Bilo je zato Rusom povsem ne-možno, da bi se bili s armado v odprti bitki postavili Napoleo-novi nasproti. Zato so se odločili da bodo sovražnika le nadlego-vali v manjših bojih. In res je prišlo le do dveh velikih bitk.

ZELO ZANIMIVA KNJIZICA!

14 slik. Cena 40ct. - 3 za \$1.00. "KATASTROFA 'TITANICA'" NAVEČJE LADJE SVETA. Dobi se pri: BERT P. LAKNER, 82 Cortlandt St. New York, N. Y.

njega zavezniki. Rusi pa so se kljub temu umaknili in Napoleon je imel svobodno pot v Moskvo. kjer je hotel — kakor je bil od-ločil — iz Kremlja diktirati mir carju Aleksandru I. Napoleon je dospel v Moskvo dne 14. septem-bra; bil je utrujen, izmučen in bolan. V svoji armadi pa je imel 20,000 bolnikov in ranjenec. Me-sto pa je bilo kakor izumrlo. Ru-si so namreč mesto popolnoma iz-praznili. Le tu pa tam se je vlekel po ulicah kak razcepanec. Komaj pa se je Napoleonova armada na-stanila po hišah, je začelo mesto goreti na vseh koncih in krajih. Guverner Rostapšin je namreč dal pred svojim odhodom iz Mo-skve izpustiti iz ječ vse zločince ter jim naročil, naj zažgo mesto. Tako se je tudi zgodilo.

Napoleonu ni kazalo drugega nego da je s svojo armado zapu-stil Moskvo. Medtem pa je potisnila še zima — ona strašna ruska zima, o ka-teri se Francozom in drugim v Napoleonovi armadi zbranim juž-nim narodom še sanjalo ni. Čim so Francozi zapustili Moskvo, so jim bili Rusi neprestano za pet-mi. Pri rekji Berezini, preko ka-tere je Napoleon dal z velikim trudom zgraditi dva mosta, je prišlo dne 22. decembra do zad-nje bitke. Francozi so v divjem begu bežali preko obeh mostov. Nekateri so popadali vsled silne ruske zime, drugi pod krogami kozakov, tretji so bili pomečkani v silni gneči, ki je nastala na o-beh mostih, ali pa so popadali v vodo. Tako je končala ta velika armada; Napoleon sam je bežal v navadnih kmetijskih saneh.

Od tedaj je začela njegova sla-va vedno padati, in kakor je bil on leta 1812 združil proti Rusiji vso Evropo, se je leto pozneje ona ista Evropa bila proti njemu pod vodstvom Rusije. In tako je Napoleon končal kot premaganec na otoku sv. Helene. Smrtni uda-rec pa mu je zadala Rusija.

V. konvencija S. N. P. J. v Milwaukee, Wis.

(Nadaljevanje.) Po četrtremnem odmoru se čita-jo brzojavke. Br. Cajnkur poroča glede slika-nja delegatov, nakar se sklene, da se fotografa pozove v dvor-no.

Nato nadaljuje br. Zavrtnik svoje poročilo. Naša organizacija ne more postati politična. Stališ-če, katero je on zastopal v Glas-ilu, smatra za pravo, kar potrju-je to, da smo lepo napredovali pri društvi in članih. V tej de-želi navezani smo sami nase v slučaju nezgod in smrti, dasirav-no bi za to imela skrbeti tudi drž-ava. Dolžnost vseh podpornih organizacij je, da prisilijo drža-vo, da prevzame to breme. V to svrhu je treba napeljevati člane, da se zanimajo tudi za politiko. Glede združništva stavi nam za vz-gled finski narod. Nato poroča o preureditvi imenika. Treba bode tudi upravitelja. List se ni mogel povečati dozaj, že iz tega vzro-ka, ker ni oblika prava, pa tudi iz vzroka, ker urednik ne zmore dela. Meni, da bo treba list na vsak način povečati. Pojasni, za-kaj je dobilo Glasilo novo glavo. Ne smatra potrebnim, da bi nor-al biti urednik pod varšim, ker je takorekoč pod državnim bon-dom. Pač pa bo morda to potreb-no pri upravitniku, ako se ga na-stavi. Pojasnjuje glede očitanih voznin in jih opravičuje. Glasila, kojega se je tiskalo preveč, se ni plačalo, ker je bila krivda tiskar-ne. Njegovo mnenje je, da naj o-stane list vzgojevalen. Seznanja naj se člane z zgodovino, naravnimi pojavi, gospodarskimi raz-merami in nauki socializma. Kar se tiče oglasov, je tudi on mne-nja, da je boljše, da se ne spreje-majo, posebno iz vzroka, ker je nemogoče vedeti, kateri oglas je dober, kateri ne. List naj ostane tednik. Ne sili naj se urednika, da bi šel proti postnim zakonom. Zahvale za stvari, ki so plačane, naj bi se ne sprejemalo v list. Na-znamil in vabil na razne veselice naj bi se ne priobčevalo v sedanji obliki. Novo izvoljenemu odboru naj se ne daje verig na roke in potem bo Jednota napredovala. Se vzame na znanje.

Br. Namors pojasnjuje, da ga je gl. odbor pooblastil, da istega zastopa pri razvitju zastave društva "Sloga" št. 16 S. N. P. J. Dovolila se mu je dnevnic \$5, ako konvencija misli, da je to res za \$1 preveč, pripravljen je iste-

Slovensko katoliško podp. društvo svete Barbare za Zedinjene države Severne Amerike. Sedež: FOREST CITY, Pa. Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvanije. ODBORNIKI: Predsednik: MARTIN GERMAN, Box 618, Forest City, Pa. Podpredsednik: JOSEF PETERNET, Box 16, Willock, Pa. I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa. II. tajnik: STEFAN ZABRIG, Box 508, Conemaugh, Pa. Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa. NADZORNIKI: Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa. I. nadzornik: IGNAC PODVASKI, 4234 Hatfield St., Pittsburg, Pa. II. nadzornik: FRANK SUNK, 60 Mill St., Luzerne, Pa. III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 299 Cor. N. — 3rd St., Roak Springs, Wyo. POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR: Predsednik porot. odbora: PAUL ORRIGAR, Box 382, Collinsville, Ill. I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 61, Mineral, Kans. II. porotnik: ANDREJ SLAK, 7113 Isler St., Cleveland, Ohio. Vrhovni zdravnik: Dr. J. M. BELISKAR, 8127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Dopolni naj se pošljejo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 v. Forest City, Pa. Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ga vrniti gl. blagajni. Br. Skubie vpraša, zakaj vrh. zdravnik dr. Weisskopf ni nav-zoč na konvenciji.

Br. Verderbar pojasnjuje, da vrh. zdravnik ne vežejo pravila, prisostvovati konvenciji, ako se ga pa pozove, si lahko pot poljub-no zaračuna. Br. Teran stavi predlog, da se vrh. zdravnik ne kliče, kar je sprejeto.

Br. gl. predsednik Potokar od-govarja na očitanja br. Černeta, da so bili člani gl. odbora pri-pravljeni plačati voznje stroške v Chicagi iz svojega žepa in ako konvencija misli, da je bilo neop-ravičeno te stroške naložiti Jednotni blagajni, so priprav-ljeni to povrniti.

Br. Verderbar odgovarja glede postnih znamk. Sklieuje se, da so tu člani, ki ga poznajo že 16 let in da morajo pripoznati, da je bil vedno pošten. Sklieuje se, da so voznje računali tudi prejšnji uradniki, in ako jo povrnejo, je on tudi v to pripravljen. Opravi-čuje se pa, kar se tiče ene voznje na piknike, bil je on nasproten te-mu, da bi se ista plačala iz Jed-notine blagajne.

Br. Černe pravi, da bond za gl. predsednika res datira od 1. ja-nuarja, ampak se je vzel nazaj. Društva naj nimajo nobenih priv-ilegijev; ako se je na Jednotine stroške zahtevalo gl. odbornike v Milwaukee, lahko bi zahtevalo iste tudi bolj oddaljena društva. Člani gl. porotnega odbora Šare, Stalik in Bricejl nimajo odgovar-jati na ničesar.

Predsednik zaključuje sejo ob 12. uri.

(Dalje prihodnjic.)

REGULARNA REPUBLIKAN-SKA STRANKA JE POSTAVILA SLEDEČA KANDIDATA: ZA PREDSEDNIKA ZDRUŽE-NIH DRŽAV WILLIAM HO-WARD TAFTA, ZA PODPRED-SEDNIKA JAMES SCHOOL-CRAFT SHERMANA. STRAN-KA ZAGOTAVLJA NADALJNO PROSPERITETO IN VAROVA-NJE USTAVE ZDRUŽENIH DR-ŽAV. VOLTVE SE VRŠE DNE 5. NOVEMBRA.

POZOR!

Onim, katere veže še vojaška dolžnost! Vsi oni, kateri ste služili v star-em kraju pri vojakih, in ste se pozneje izselili v Ameriko, do-bili ste od vojaške oblasti dovoljenje za izselitev samo za par let, na-ker se vas zopet lahko pokliče na orožno vajo. Ker se pa veliko ro-jakov v od oblasti določenem ča-su ne more povrniti radi same o-rožne vaje, dovoljeno jim je pro-siti za oprostitev iste, katere je vsaki oproščen, toda ne za dalje kot za eno leto; drugo leto pa mo-ra zopet prositi za oprostitev. Torej vsi oni rojaki, kateri mo-rate prositi za oprostitev orožne vaje, in kateri iz kateregakoli vzroka ne delate prošnje sami, vam isto preskrbimo tudi mi, sa-mo nam blagovolite poslati vojaško knjižico in pozivnico, če isto že imate, drugače pa samo knji-žico, ter \$1.50 za poštne stroške in naše delo. Izdelujemo tudi pooblastila in posredujemo dedščino itd. iz sta-rega kraja. FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York City.

POZOR!

Od Franc Ottoničarja iz Cerk-nice smo prejeli nekaj denarja, kateremu izmed rojakov je nane-njen ta denar naj nam pošlje na-slov in pa znotre potrebna izkazila, na kar mu takoj denar izplačamo. FRANK SAKSER, 82 Cortlandt Street, New York.

NAŠI ZASTOPNIKI.

- kateri so pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče poste. San Francisco, Cal.: Ivan Startha. Denver, Colo.: John Debeve in A. J. T. - - - - - Pueblo, Colo.: Peter Čulig. Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon). Walsenburg, Colo.: Anton Sattlich. Indianapolis, Ind.: Alojzij Rudman. Depue, Mont.: Dan. Bodovinar. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Muddy, Ill.: John Bartch. La Salle, Ill.: Mat. Komp in Josp. Med- - - - - Joliet, Ill. in okolico: Frank Bambich in Rudolf Pözek. Mineral, Kans.: John Stale. Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ozrin. St. Chicago, Ill.: Frank Černe. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Frontenac, Kans. in okolico: Frank Erznovnik. Calumet, Mich. in okolico: Favel Shultz. Detroit, Mich.: Frank Mantony. Manistique, Mich. in okolico: B. Kotzian. South Range, Mich. in okolico: M. D. Likovšč. Chisholm, Minn.: K. Zgone in Frank Medved. Ely, Minn. in okolico: Ivan Gouže in J. Švedin. Eveleth, Minn.: Jurij Kotze. Gilbert, Minn. in okolico: Louis Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouše. Nashauk, Minn.: Geo. Maurin. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Aldridge, Mont.: Gregor Zobeč. - - - - - Brooklyn, N. Y.: Alojzij Česarek. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Raton, N. M.: Frank Korbar. Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Mar-tin in Chas. Korlinger. Bridgeport, Ohio in okolico: Andrej Hočevar. Barbeton, O. in okolico: Alois Balant. Collingwood, Ohio, Math. Slajnik. Lorain, O. in okolico: Jakob Bombač. Youngstown, O.: Anton Kikeč. Oregon City, Oreg.: M. Justin. Allegheny, Pa. in okolico: M. Klarich. Bradock, Pa.: Ivan Germ. Burdine, Pa. in okolico: John Keržan- - - - - Carnegie, Pa. in okolico: Urh K. Ja-koblich. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk. Claridge, Pa.: Anton Jerina. Broughon, Pa. in okolico: Anton Dem-sar. Forest City, Pa.: Karl Zalar. Lewis, Pa. in okolico: Frank Demšar. Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja. Meadow Lands, Pa.: Geo. Schultz. Moon Run, Pa. in okolico: Fr. Maček. Pittsburg, Pa.: Ignacij Podvasnik. Unity Sta., Pa.: Joseph Škerb. Steelton, Pa.: Jos. A. Pibernik. Willock, Pa.: Frank Seme. Scofield, Utah in okolico: Ivan Sem. Black Diamond, Wash.: Gr. Forenta. Krasnoje, O. in okolico: Jakob Romšak. Benwood, W. Va.: B. Hoffman. Thomas, W. Va. in okolico: Josp. Ruz. Frank Koejan in Frank Bartol. Milwaukee, Wis.: Josp. Tratnik. Sheboygan, Wis.: Leo Beniger in Mar-ko Badovinec. West Allis, Wis.: Frank Skok. Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stauch.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

NAZNANILO. V zalozji imamo več iztisol Maksim Gorki: MATI. Socialen roman. Cena eni knjigi je \$1.20 s poštno vred.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Navodilo kako se postane državljan Zjed. držav

je dobiti povravnjeno za pet centov. Upravništvo "Glas Naroda". 82 Cortlandt St., New York City.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRADNIKI:
Predsednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajniki: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15. St.
Blagajnik: IVAN GOJZE, Ely, Minn., Box 128.
Svepajnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 943 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 939 No. Chicago St.

NADZORNIKI:
ALOIS KOSTELIC, Salda, Colo., Box 822.
MIHAEL KLOHUCHAK, Camulet, Mich., 115 - 7th St.
FETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:
IVAN KERZINIK, Burdine, Pa., Box 122.
FRANK GOJZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Elder Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave pa na glavnega blagajnika Jednote.

Jednotine glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.
Umrl je v Skofji Loki nadpostar Josip Pavlič. Pogreb je bil 16. sept. ob 3. uri popoldne.
"Zanimiv rojak". "Slov. Narod" v Ljubljani piše: Zanimiv naš rojak je g. Ogrin, novi posestnik Lenčetovega posestva v Lavrici. V rani mladosti je odšel v Brazilijo, kjer se je razvil za pristnega podjetnega Amerikana. V Sao Paulu ima še sedaj s sodrugom veliko usjarno. Z bogatimi skupnjimi in z lepim premoženjem se je vrnil v domovino, katere tudi v Ameriki nikoli ni pozabil. Nakupil je Turkovsko graščino na Gorenjskem, Kranjevo veleposestvo v St. Iju na Stajerskem in Lenčetovo posestvo v Lavrici. Tu misli tudi ostati. Da se spozna s svojimi sosedi in z ljubljanskim narodnim občinstvom, je priredila dne 22. sept. pri njem obredna Ciril-Metodova podružnica veliko veselico. Glavne stroške, kakor godbo itd., je prevzel rodoljubni gospodar sam.

V ciganski družini. Dne 11. pili so cigani Peter Condič, Neža Brajdič in Mihael Jurkovič v Drenikovih gostilni v Bršljinu pri Rudolfovem, kjer se je nahajal tudi Josip Gribec iz Golobinjeka in se podal menda v bližnjo družbo navedenih eiganov ter pil z njimi. Kmalu nato je pa Gribec zapazil, da mu je zmanjkalo denarja, ki ga je imel s seboj okrog 50 kron, z denarnico vred. Takoj je sunil kot tatove cigane. Naznanil je to javni straži, ki je poizvedovala po eiganih in jih končno našla v gozdu "Muhober". In sicer eigan Condiča in eiganke Neže Brajdič. Ta dva eigana sta hotela, zapazivši orožnika, zbežati; eigan Miha Jurkovič pa že začetno ni hotel z navedenima (eiganom in eiganke) iti, temveč jo je potegnil po svojih potih. Pri prijateljih eiganih se ni našlo nič denarja in je radi tega sumiti tatvine na škodo Gribca najbolj eigan Miho Jurkoviča, ki jo je potegnil neznanu kam.

Nepopoljšljiv vlačugar. Fran Valant, dninar, pristojen v Ribno, brez stalnega bivališča, je še krepak in za vsako delo zmožen, nepopoljšljiv vlačugar in berač, ki ako je malo opit, tako nasilno nastopa, da je bila domovinska občina primorana, pri pristojni oblasti pomoči iskati. Dne 17. junija t. l. je prišel v Bohinjski Beli k Peternelovim prositi za kruh, katerega je tudi dobil. Njegovo suho grlo je pa kaj drugega zahtevalo, zato se je vrnil, vrgel kruh nazaj in zahteval denarja. Umerno je, da ga ni dobil, kar ga je tako vjezilo, da je jel v odprte vežne vrata metati kamenje, kar je povzročilo nevarnost za domače, v veži stoječe osebe. Pretelj je tudi, da bo deho hudo zahteval, kar je prišlo v obliki, da ni pravčasno interveniral župan Anton Križnič, ki je dovolil fantom, da so šli s slovensko zastavo in godbo po trgu. Če je ravnal orožnik po striktnem ukazu oblasti, je on nedolžen, če se je pa zmotil, misleč, če so obhod povodom naborov z zastavami prepovedani v Gorici, da so potem prepovedani tudi v izključno slovenskem trgu Kanalu, je končno njegova krivda.

ŠTAJERSKO.
V Šmartnem na Paki je bil za župana zopet izvoljen stari Pirtošek.
Iz Ptuj, Jurij Teodor Starkel, uslužben pri notarju Filaferru, se je ustretil v trebuch in se smrtno nevarno ranil. Kaj je spravilo mladega moža k samomoru, ni dalje znano.
Iz Laškega trga poročajo, da

ložitni na ravno nimo vozečo vprego. Valant se je pa temu z vsvo silo uprl, breal in tolkel okoli sebe ter poškodoval redarja nad desnim kolonom. Ko ga je kasneje gnal orožnik v sodne zapore, ga je psoval ter se spotoma jako nesramno vprico mimo idočih otrok vedel, kar je bilo šolski mladini v pohujšanje. Obdolženec, ki ne mara ničesar priznati, je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe, po prestani kazni bo pa oddan v prisilno delavnico.

PRIMORSKO.
Kriv dvekronski denar so zaplenili v Trstu. Novi so zelo dobro ponarejeni.
Malarija zelo razsaja v Dalmaciji. V eni vasi zadrškega glavarstva je od 218 oseb 208 bolnih.
Roparja sta napadla pri Dailli v Istri nekega Viktorja Pellegrija, ga težko ranila in oropala 24 kron.
Hudo se je poškodoval v poljskem arzenalu delavec Rudolf Grünberger, katerega je dvigalnik zagrabil in ob tla tresel.
V morje je skočila pri Barkovljah 20letna sluzkinja Roza Andričeva, ker jo je zapustil njen ljubimec. Rešili so jo uslužbenec kopališča "Excelsior" in jo odpeljali v bolnišnico.
Predrzen napad. Dne 11. sept. popoldne ob 4. uri je napadel neki neznanec v Boscettu v Trstu poštnega oficijala Henrika Rossija. Stopil je predenj z nožem v roki in zahteval denar. Rossi je poklical pomoč, napadalec ga je sunil z nožem v levo stegno in nato pobegnil.
Obsodili so v Rovinju pred potrotniki nekega Viktorja Fronne, kateri je pri tvrdki Exner v Pučlju več denarja poveril, na dve in pol leta težke ječe. — Ista potora je obsodila Petra Jermana iz Sovinjskega v buzetsem okraju, ker je napadel neko Ivano Franc, jo telesno ranil in oropal 49 kron, na tri leta ječe.
Prepovedana slovenska zastava. Dne 10. sept. so prišli na nabor v Kanal slovenski fantje iz Deskel, in sicer v lepem redu s slovensko zastavo na čelu spreveda. Kanalski domačinji so fante veselo pozdravljali. Neki orožnik pa je pristopil k zastavonošu in mu rekel, da ne sme nositi zastave po trgu, ker je obhod s slovensko zastavo po Kanalu prepovedan. Med fante je nastalo silno ogorčenje, ker je ta prepoved žalila njihovo večletno navado, ki je prešla ljudem že v kri, in nastal bi bil lahko tumult, da ni pravčasno interveniral župan Anton Križnič, ki je dovolil fantom, da so šli s slovensko zastavo in godbo po trgu. Če je ravnal orožnik po striktnem ukazu oblasti, je on nedolžen, če se je pa zmotil, misleč, če so obhod povodom naborov z zastavami prepovedani v Gorici, da so potem prepovedani tudi v izključno slovenskem trgu Kanalu, je končno njegova krivda.

se je klatil v jurklosterski okolici neki solar Fran Blatnik, kateri krade kakor sraka. Splazil se je pri več kmetih v hiše in ukradel okrog 200 K v denarju. Blatnika se ni posrečilo vjeti.
Iz Ptuj. Nekemu tržaškemu otroku so vedno grozili s "črnim možem", ako je poreden. Te dni je tekel otrok iz strahu pred kaznijo na cesto. Slučajno je prišel mimo dimnikar, katerega se je otrok kot domnevanega "črnega moža" tako prestrašil, da je dobil krče in umrl.

Aretacija nevarnega tatu. Zadnje čase je po Mariboru nek uzmovič kradel vse, kar mu je prišlo pod roko. Najraje je imel ure, denar in enake reči. Kot tatu so izsledili nekega Kusa, doma iz Polancev pri Ptuj, kateri je šele pred kratkim presedel triletno ječo zaradi tatvin. Nepopoljšljive so zopet izročili sodišču.

Orožje ni za otroke! Iz Maribora: 17letni Aleksander Faletič je stal te dni v Mariboru s čevljarškim učencem Rudolfom Kodričem pred domačo hišo. V roki je imel pištolo. Misli je, da ni uabita in jo je sprožil. Pištola pa je bila nabita in naboj je šel učenca Kodriču v prsa. Dobil je težko rano in so ga morali z rešilnim vozom spraviti v bolnišnico.

Svinja nevarno ranila otroka. Iz Konjice: V Petelinu pri Konjicah stanujoča Marija Turnšek je po kosilu postlala svojemu rejenecu 16mesečnemu J. Reberniku v sobi na tleh posteljo ter ga položila spat. Nato je odšla delat na polje. Ko se je po nekaj urah vrnila, je našla v sobi svinjo, katera je otroku odgriznila obe uhlji. Otroku je svinja prizadela še več drugih poškodb.

Smrtna kosa. V Celju je umrl vpkopjeni poštni nadkontrolor Fran Pavlič, star 63 let. — V Misljini je umrl trgovec Ferdinand Jaklin v 61. letu svoje starosti. — V Radgoni je umrla žena davčnega uradnika Gala, Angela Gal, rojena Budna, v 33. letu starosti. — V St. Vidu pri Ptuj je umrl A. Duler, trgovski poslovodja; rojen je bil leta 1881 v Novem mestu na Dolenjskem. — V Sevnici ob Savi je umrla gostilničarka in kavarnarica Analijsa Krumar v starosti 75 let.

Pravila za gospode dopisnike.

1. Kar misliš listu sporočiti, stori hitro in odpošlji takoj, dokler je še novo; stvar kmalu ostari in ni več zanimiva.
2. Piši kratko, s tem prihraniš dragocen čas urednikom, stavec in samemu sebi.
3. Piši razločno, posebno imena in številke.
4. Ne piši, to se je pripetilo "včeraj" ali "danes", ampak katerega dne in meseca.
5. Delaj kratke stavke.
6. Ne piši preveč skupaj in ne z drobnimi črkami, da urednik pomote lahko popravi.
7. Napačno besedo prečrtaj in napravi pravo nad njo, za njo ali na robu.
8. Glavno pravilo ti bodi: Ne piši nikdar na obe listovne strani! Če je poročilo pisano le na eni strani lista, potem si stavec spisal lahko razdele med seboj; če pa sta popisani obe strani, morš ob istem času spis staviti le en stavec. Ne piši nikdar s svinčnikom, ampak s črno tinto, ker s svinčnikom pisani rokopiš črkostave odklanjajo, in menda vendar ne bo še kdo zahteval od uredništva, da naj bi prepisovalo s svinčnikom pisane rokopiše.
9. Kar si spisal, preberi še enkrat, gotovo boš še kaj našel, kar je treba popraviti.
10. Pod vsako poročilo podpiši svoje ime ali z uredništvom dogovorjeno drugo ime ali znamenje. Bodi pri tem brez skrbi, ker uredništvo ime svojih sotrudnikov ne izda pod nobenim pogojem.
11. Če hočeš, da nihče ne boe slutil o tem, kaj si poročal, ne govori o tem, kar si pisal, ker drugače se lahko izdaš sam.
12. Naslovi pismo vedno na uredništvo in ne na tega ali onega člana uredništva.

NAZNANILO.

Društvo sv. Barbare postaja št. 32 v Braddocku, Pa., je imelo 1. sept. t. l. svojo redno mesečno in glavno sejo, pri kateri se je izvolil sledeči odbor za bodoče leto: Martin Hudale, predsednik; Ivan Kračena, podpredsednik; Martin Tomšič, I. tajnik, 1126 Maple Way, Braddock, Pa.; Andrej Svet, II. tajnik; Jernej Zagore, blagajnik; Ignac Petrovič, zastavonoša; Matevž Drasler, maršal; Gregor Tratnik, vratar; pregledovalci knjig: Anton Kučič, Fran Kvortuh in Mihael Knafele II.; bolniški obiskovalci: za Braddock Fran Jakše in Matevž Grum, za North Braddock Fran Ukovič.

Prosimo vse oddaljene člane, da naj svoje mesečne prispevke pošiljajo I. tajniku na gori označeni naslov.

Pozdrav vsem članom!
Martin Tomšič, I. tajnik.
(28.9.—1.10.)

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekolik vrste izdajem iz popravilam po najnižjih cenah, a dele trpečno in zanesljivo. V popravilo same siljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL.
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

KRETANJE PARNIKOV KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE	V
K. Wilh. d. Gr.	okt. 1	Bremen
New Amsterdam	1	Rotterdam
Mauretania	2	Liverpool
La Lorraine	3	Havre
George Wash.	3	Bremen
Cedre	3	Liverpool
Pennsylvania	3	Hamburg
Martha Washington	3	Trst - Fiume
S. Louis	3	Southampton
Lapland	5	Antwerpen
Niagara	5	Havre
Majestic	5	Southampton
Kromp. Cecilia	8	Bremen
Noordam	8	Rotterdam
Lusitania	8	Liverpool
France	10	Havre
Celtic	10	Liverpool
New York	12	Southampton
Finland	12	Antwerpen
Pres. Lincoln	12	Hamburg
Oceanic	12	Southampton
Rochambeau	12	Havre

Glede cene za parobrodne listke in vsa druga pojasnila obrnite se na:

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City.

Hamburg-American Line.

Redni preokooceanski promet iz

NEW YORKA DO HAMBURGA preko PLYMOUTH in CHERBURGA

Ne dobro poznani parniki na dva vliaka: Kaiserin Augusta, Victoria, America, Cincinnati, Cleveland, President Lincoln, President Grant, Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd. Veliki moderni parniki nudijo najboljšo odobrobo za primerne cene; nepopuljiva kuhinja in postrežba. Opremljeni so z vsemi modernejimi aparati. Odhod iz New Yorka: PENNSYLVANIA — odpl. 3. oktobra 10 dopol. VICTORIA LOUISE — odpl. 10. oktobra 10. dop. PRES. LINCOLN — odpl. 12. okt. ob 11. dopol. AMERIKA — odpluje 17. okt. 10 dopol. CLEVELAND — odpl. 19. okt. 2 popol.

Vozijo tudi v Sredozemsko morje

Hamburg-American Line,

41-45 Broadway, New York City.

Pisarne: Philadelphia, Boston, Pittsburg, Chicago, St. Louis, San Francisco.

NAŠ GOSPODAR,

edini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo \$1.00. Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošlji denar na: Naš Gospodar, 2616 S. Lawndale Avenue, (10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

ZASTONJ MOŽEM

50,000 KNJIZIC

Popolnoma Zastonj

Vsak mož ki bi moral nemudoma pisati po našo knjžico. Može, ki se nameravajo ženiti — bolni možje — možje, ki so oslabiljeni, poročeni in izčrpani — možje, ki niso zmožni za delo in ki ne morejo v polni meri uživati radosti življenja — ti možje bi morali pisati po našo brezplačno knjžico. Ta knjžica pove kako možje, ki se nalezajo raznih boleznih in kako si zamorejo zopet pridobiti popolno zdravje, moč in krepost v kratkem času in po nizki ceni. Ako hočete biti možje med možmi, ta knjžica vam pove, kako priti do tega. Pove vam kako se zamorejo boleznih kakor

Želodčne Teskoče, Revmatizem, Bolezni Mehurja in Ledvic,

zastupljena kri ali sifilis, triper, spolna nemoč, spolna izguba moči, gubitek moške kreposti, nočni gubitek, izgubljena moška sila, atrofijska, striktura, organske bolezni, boleznih jeter in posledice razuzdane življenja hitro in stalno ozdraviti privatno doma v vaši hiši.

Tisoče mož je že zadobil popolno ZDRAVJE, MOČ in TELESNO KREPOST potom te brezplačne knjžice. Zaloga znanosti je, in vsebuje ravno tiste stvari, ki jih mora znati vsak mlad ali star, bogat ali revan, samski ali oženjen in zdrav ali bolan mož. Ne zapravljajte denarja za razna malovredna zdravila, čitajte poprej to knjžico skozinaz. Prihranila vam bo denar in vas poučila, kako zadobiti POPOLNO ZDRAVJE IN MOČ. Izpolnite, izrežite in pošljite nam še danes sledeči kupon, na kar dobite v najkrajšem času to zanimivo knjžico POPOLNOMA ZASTONJ; mi plačamo tudi poštnino. — Mnogi grabeživi zdravniki skušajo ljudem viliti svoja zdravila s tem, da pošiljajo na C. O. D. ali proti povzetju brez da jih kdo naroči. MI NIKDAR NE STO. RIMO TEGA. Ako želite po knjžico, dobite jo brez najmanjših obveznosti napram nam. Pošljite nam vaše ime in naslov in danes.

Kupon za Brezplačno Knjžico
Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 200, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.
GOSPODI: — Jaz trpim vled boleznih, zato prošim, pošljite mi vaše brezplačno knjžico za moč, poštnine pristo.

IME.....
ULICA in šte. ali Box.....
MESTO..... Država.....

2000 reči: dva tisoč akrov zemlje je prodala tvrdka Krže Mladič Land Co. v prvem letu obstanka. A najboljša prodaja se šele začne zdaj meseca septembra, oktobra in novembra, ko bodo kupci videli na poljih pridelke, kateri so zrastle, ko bodo zvedeli od fermerjev, koliko so dobili za svoje pridelke na akre. — Če misliš kaj kupiti, ne odlašaj — čim manj zemlje, tem dražja je. Do ponudila odplača lahko že polovico ali še več. Pridi naravnost v Chicago, naznani ali telefoniraj na: Lawndale 7449, pa pride kdo po te. Na 40 akrov zemlje prosta vožnja tja in nazaj. Najnižja cena ni 8 dolarjev akre, ker nimamo močvirja in skalovja, pač pa damo zemljo, kjer vse raste in kjer so lepa polja, kot kje drugje po 16 dolarjev in naprej. Mi nismo v zvezi z nobeno drugo firmo in nimamo nobenih agentov, ter smo edina slovenska tvrdka, ki prodaja svojo zemljo. Najlepše podnebje, ni hude vročine in ne hudega mraza, rastejo vsi poljski pridelki, sadje, trta; izvrstni studenci, kraj najzdravejši. — Ker so zadnje čase zrastle trgovine zemljišč kot gobe po dežju, vas opozarjamo, da pazite na našo firmo, ki se prodajamo samo Slovincem in nikomur drugemu ne. In prodamo samo farmerjem, ki se naselijo, ne pa špekulantom.

Ker nam je do tega, da pride naše ljudstvo v dobre, zdrave in primerne kraje, bomo dajali od zdaj za naprej vsakemu potrebnemu pojasnilu glede vsakega kraja, in sicer strogo resnično. Ne silimo vas, da kupite pri nas, toda predno kje kupite, vprašajte pri nas. Pomnite: vsa druga podjetja skupaj niso niti polovico toliko prodala Slovincem, kot smo mi. Če se niste kupili, pišite nam: Krže Mladič Land Co., 2616 South Lawndale Avenue, (18-9 v d) Chicago, Ill.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kateri potuje skozi New York bodisi v stari kraj eh pa iz starega kraja naj obišče **PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI HOTEL** AUGUST BACH, 45 Washington St., Ne York. Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste sobe in dobra domača hrana po nizkih cenah.

Ako se je kakemu našemu naročniku Pratika za letošnje leto zgubila ali raztrgala, naj nam piše karto in mi mu jo pošljemo brezplačno. "Glas Naroda".

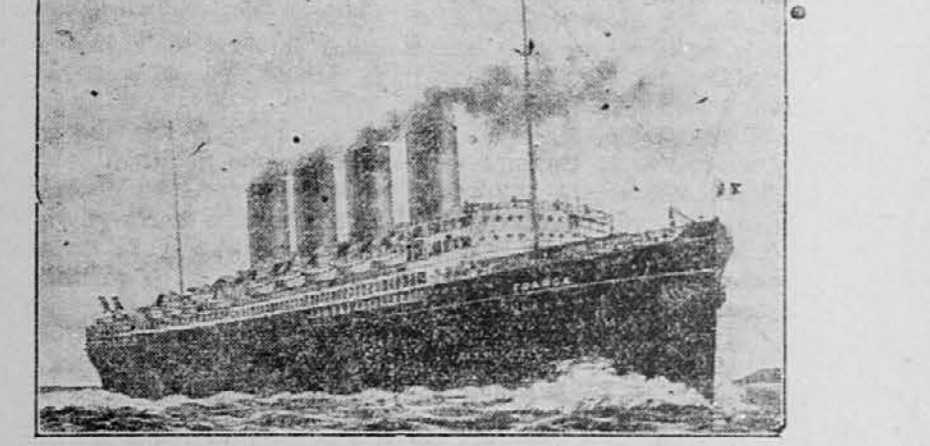

Čenjenim slovenskim in hrvatskim podpornim in pevskim društvom so toplo priporočam za obilo naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo podporni ali pevski društva. — Vzorci pošiljam poštnine prosto. Pišite pošlj. Moj poštni naslov je: LOCK BOX 328.

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI DOLARJE. NAROČITE SE NANJ!

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba, Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane. Poštni Ekspres parniki so: "LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "FRANCE" na dva vliaka na dva vliaka na dva vliaka na četiri vliaka

Poštni parniki so: "CHICAGO" "LA TOURNAI" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK, corner Pearl St., Chesebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča 84 North River, N. Y.

*LA LORRAINE	3. okt. 1912	FRANCE	7. nov. 1912.
*FRANCE	10. okt. 1912	FRANCE	31. okt. 1912
*LA PROVENCE	17. okt. 1912	LA PROVENCE	7. nov. 1912
*LA SAVOIE	24. okt. 1912		

POBENA PLOVITRA V HAVRE:

Parnik *NIAGARA odpl. s pomo la št. 57 dne 5. okt. ob 3 popol. Parnik *ROCHAMBEAU odpl. s pom. št. 57 dne 12. okt. ob 3 pop. Parnik *CHICAGO odpl. s pom. št. 57 dne 19. okt. ob 3 popol. *Poročli zvezd razumevanj imajo po dva vliaka. Parniki z križem imajo po štiri vliaka.

Podružnice

- Split, Celovec, Trst,
- Sarajevo in Gorica,
- Delniška glavica
- K. 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Zedinjene države je tvrdka

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice

- Split, Celovec, Trst,
- Sarajevo in Gorica,
- Rezervni fond
- K. 500.000.

Podružnice

- Split, Celovec, Trst,
- Sarajevo in Gorica,
- Rezervni fond
- K. 500.000.

